

**Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет історичний**

кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Основи трудового права, українська
Викладачі	Семенюк-Прибатьє Анна Вікторівна, старший викладач, т. 0979095895
Профайл викладачів	http://kaf-archives.kpnu.edu.ua/semeniuk-a-v/
Е-mail:	semanya31@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Очні консультації на протязі семестру: 25.09.2019-1год. 14.10.2019-1год. 18.11.2019-1год.

2. Анотація до курсу

Трудове право – одна з фундаментальних навчальних дисциплін – є основою для засвоєння студентами найважливіших положень законодавства України про працю.

Трудове право в промислово розвинутих країнах світу визнається однією з головних галузей права. І це зрозуміло, оскільки саме у сфері праці створюються матеріальні і духовні блага, знаходиться зона переплетіння життєво важливих інтересів різних соціальних груп, інтересів державних, суспільних і особистих, приватних. Від методів правового регулювання праці багато в чому залежать суспільний спокій і відчуття обопільного порозуміння між суб'єктами трудових правовідносин. Це сфера, до якої залучено найбільше число членів суспільства, а тому вона заслуговує на особливо пильну увагу держави.

Трудове право передбачає такі форми навчального процесу, а саме: лекції, практичні заняття, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання, консультації, самостійну роботу студентів, які забезпечені програмою, текстами лекцій, завданнями, тестами, базами даних юридичної практики тощо.

2. Мета та цілі курсу

Мета і завдання дисципліни „Основи трудового права” – формування навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання трудових відносин. Вивчення основних принципів та інститутів трудового права, напрямів правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин, набуття навичок роботи з нормативними актами, це важлива передумова прийняття обґрунтованих рішень у сфері управління, організації виробництва та праці.

Важливе завдання дисципліни – навчити студентів застосовувати набуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань та конкретних ситуацій у сфері правового регулювання трудових відносин.

3. Формат курсу

Стандартний очний курс.

4. Результати навчання

За підсумками вивчення курсу студент повинен:

з н а т и:

– основні положення Конституції України, Кодексу законів про працю України, рішень Конституційного Суду України, постанов Пленуму Верховного Суду України з питань застосування трудового законодавства, стан судової практики;

– предмет, метод, систему і принципи трудового права, зміст його основних інститутів;

– сферу дії законодавства про працю;

у м і т и:

– правильно визначати характер і зміст правовідносин у сфері праці;

– точно розуміти зміст правової норми;

– правильно застосовувати нормативний матеріал до конкретних відносин;

– тлумачити чинне трудове законодавство;

– надавати проведеній роботі належної форми (письмове рішення, складання документа тощо);

– аналізувати тенденції юридичної практики та оцінювати їх з точки зору відповідності законодавству.

5. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Історія та правознавство, 014 Середня освіта (Історія)	Історія та правознавство, 014 Середня освіта (Історія)
Рік навчання/ рік викладання	3-й /2019	3-й /2019
Семестр вивчення	5-й	6-й
нормативна/вибіркова	нормативна	нормативна
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.	10 год.
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні заняття	10 год.	4 год.
Семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	110 год.
Форма підсумкового контролю	залік	залік

6. Пререквізити курсу

Дана дисципліна в межах спеціальності 014 Середня освіта (Історія) пов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Правознавство», «Основи цивільного права», «Основи конституційного права», «Основи сімейного права», «Теорія держави і права», «Міжнародне право» тощо.

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

8. Політики курсу

Відвідання занять.

Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Література.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Схема курсу

Дата / кількість акад. год.	Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Термін виконання
16 вересня 2019р. 2 год./ 11 листопада 2019р. 2 год.	Модуль I. Тема 1. Трудове право як галузь права України 1.1. Поняття трудового права. Предмет і метод правового регулювання. 1.2. Принципи трудового права. 1.3. Функції трудового права. 1.4. Джерела трудового права. Характеристика трудового законодавства. 1.5. Трудові правовідносини. 1.6. Суб'єкти трудових правовідносин.	Лекція/ практичне заняття	Тести, питання	
20 вересня 2019р. 2 год.	Тема 2. Колективний договір 2.1. Поняття колективного договору та його роль у забезпеченні трудових відносин. 2.2. Сторони колективного договору та сфера його укладення. 2.3. Зміст і структура колективного договору. 2.4. Чинність колективного договору в часі і просторі. 2.5. Порядок укладення і підписання колективного договору.	Лекція	питання	

	2.6. Контроль за виконанням колективного договору та відповідальність за його порушення і невиконання.			
23 вересня 2019р. 2 год./ 15 листопада 2019р. 2 год.	Тема 3. Трудовий договір 3.1. Поняття і сторони трудового договору. 3.2. Види трудового договору. 3.3. Контракт як особлива форма трудового договору. 3.4. Порядок укладення трудового договору. 3.5. Випробування при прийнятті на роботу. 3.6. Переведення працівників. Зміна істотних умов праці. Переміщення.	Лекція/ практичне заняття	Тести, питання	
27 вересня 2019р., 30 вересня 2019р. 4 год.	Тема 4. Припинення трудового договору 4.1. Правові підстави припинення трудового договору (ст.36 КЗпП України). 4.2. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника (ст.38, 39 КЗпП України). 4.3. Участь профспілок у розірванні трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. 4.4. Розірвання трудового договору (ст.40 п.1; ст.42; глава 3-А КЗпП України). 4.5. Розірвання трудового договору (ст.40 КЗпП України). 4.6. Додаткові підстави для розірвання трудового договору (ст.41	Лекція	питання	

	<p>КЗпП України).</p> <p>4.7. Правове регулювання процесу відсторонення працівника від роботи.</p> <p>4.8. Оформлення звільнення, виплата вихідної допомоги. Трудові книжки працівників.</p>			
<p>4 жовтня 2019р. 2 год./ 18 листопада 2019р. 2 год.</p>	<p>Тема 5. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку</p> <p>5.1. Робочий час та його види.</p> <p>5.2. Режим робочого часу.</p> <p>5.3. Порядок встановлення та обмеження щодо нічних та надурочних робіт.</p> <p>5.4. Поняття і види часу відпочинку: перерви, вихідні, святкові та неробочі дні.</p> <p>5.5. Поняття, види та тривалість відпусток.</p> <p>5.6. Порядок надання та оплати відпусток.</p>	Лекція/ практичне заняття	Питання, доповіді	
<p>7 жовтня 2019р. 11 жовтня 2019р 4 год./ 22 листопада 2019р. 2 год.</p>	<p>Тема 6. Оплата праці та юридична відповідальність за трудовим правом</p> <p>6.1. Правове регулювання оплати праці.</p> <p>6.2. Види регулювання оплати праці.</p> <p>6.3. Юридична відповідальність за трудовим правом України: загальна характеристика та підстави.</p> <p>6.4. Трудова дисципліна, порядок застосування заохочень і стягнень.</p> <p>6.5. Матеріальна відповідальність працівників: види і порядок застосування.</p>	Лекція/ практичне заняття	Тести, питання	

<p>18 жовтня 2019р. 2 год.</p>	<p>Тема 7. Правове регулювання охорони праці 7.1. Охорона праці та її правове забезпечення. 7.2. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці. 7.3. Особливості правового регулювання праці жінок. 7.4. Особливості правового регулювання праці молоді. 7.5. Організація охорони праці на підприємствах, в установах, організаціях.</p>	<p>Лекція</p>	<p>питання</p>	
<p>21 жовтня 2019р. 25 жовтня 2019р. 4 год.</p>	<p>Тема 8. Трудові конфлікти та порядок їх вирішення 8.1. Поняття, класифікація трудових спорів та органи, що їх розглядають. 8.2. Розгляд трудових спорів у комісіях з трудових спорів (КТС). 8.3. Розгляд трудових спорів у місцевих судах. 8.4. Поновлення на роботі та оплата за вимушений прогул. 8.5. Порядок вирішення колективних трудових спорів. 8.6. Правове регулювання проведення страйків.</p>	<p>Лекція</p>	<p>питання</p>	
<p>28 жовтня 2019р. 2 год.</p>	<p>Тема 9. Правова організація працевлаштування 9.1. Правове регулювання забезпечення залучення громадян України у сферу трудової діяльності та система гарантій права на працю. 9.2. Інститут працевлаштування та забезпечення зайнятості.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Питання</p>	

	<p>9.3. Права безробітного.</p> <p>9.4. Обов'язки осіб, які шукають роботу, та безробітних.</p> <p>9.5. Порядок виплати допомоги з безробіття.</p>			
<p>1 листопада 2019р.</p> <p>4 листопада 2019р.</p> <p>4 год./</p> <p>25 листопада</p> <p>2019р.</p> <p>1 год.</p>	<p>Тема 10. Матеріальна відповідальність у трудовому праві</p> <p>10.1. Поняття матеріальної відповідальності: загальна характеристика.</p> <p>10.2. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>10.3. Види матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>10.4. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.</p> <p>10.5. Визначення розміру шкоди та порядок її відшкодування.</p> <p>10.6. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові.</p>	Лекція/ практичне заняття	Тести, питання	
<p>8 листопада 2019р.</p> <p>2 год./</p> <p>25 листопада</p> <p>2019р.</p> <p>1 год.</p>	<p>Тема 11. Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю</p> <p>11.1. Визначення нагляду і контролю за дотриманням законодавства про працю. Їх відмінності.</p> <p>11.2. Система органів нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.</p> <p>Відповідальність за порушення вимог законодавства про працю та про охорону праці.</p>	Лекція/ практичне заняття	питання	

Основна література

1. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій. / М. Д. Бойко – К: Олан, 2002. – 244 с.
2. Болотіна Н.Б. Чанишева Г.І. та інші. Трудове право України: підручник. / Н. Б. Болотіна, Г. І. Чанишева. – К.: Т-во "Знання", 2000. – 530с.
3. Болотіна Н. Б. Трудове право України. Підручник / Н. Б. Болотіна, Г. І. Чанишева – К.: “Знання”, 2000. – 564 с.
4. Бурак В.Я. Трудові спори: порядок їх вирішення в Україні. / В. Я. Бурак – К.:Т-во “Знання”, КОО, 2003. – 382 с.
5. Гармонізація трудового законодавства України із законодавством Європейського Союзу: Монографія / Відп. ред. Н.М. Хуторян. – К.: ТОВ “Видавництво “Юридична думка”, 2008. – 304 с.
6. Іншин М. І. Трудове право України : підручник / М. І. Іншин, В. І. Щербина. - Х. : Диска плюс, 2014. - 499 с.
7. Кодифікація трудового законодавства України: (Монографія); за ред. д-ра юрид. наук, проф. Н.М. Хуторян. – Харків: Вид-во “ФІНН”, 2009. – 432 с.
8. Мірошниченко О. А. Трудове право України : навч. посіб. / О. А. Мірошниченко. - К.: [Дорадо-Друк], 2010. - 242 с.
9. Павлів-Самойл Н. П. Трудове право (поняття, схеми, таблиці) : навч. посіб. / Н. П. Павлів-Самойл, В. М. Адам, А. І. Годяк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2013. - 171 с
10. Проблеми застосування трудового та пенсійного законодавства: монографія / Н.М. Хуторян, Я.В. Сімутіна, М.М. Шумило та ін. – К.: Ніка-Центр, 2015. – 316 с.
11. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручник. / В. І. Прокопенко – Х.: Консул, 2002. – 382 с.
12. Ситницька О. А. Юридичні гарантії права на працю та права на відпочинок за трудовим законодавством України : [монографія] / О. А. Ситницька. - Хмельницький : [Вид-во Хмельниц. ун-ту упр. та права], 2010. - 167 с.
13. Стичинський Б. С. Науково практичний коментар до законодавства України про працю / Стичинський Б. С., Зуб І. В., Ротань В. Г. – [2-е вид.]. – К.: А.С.К. – 2001. – 1070 с.
14. Трудове право України: Підручник / За ред. Н.Б. Болотіної, Г.І.Чанишевої. – К., 2004. – 630 с.
15. Трудове право України: Академічний курс: Підр. Для студ. Юрид. спец, вищих, навч. закл. / П.Д.Пилипенко, В.Я.Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. - 2-е вид., переробл. і доповн. – К.: Видавничий Дім “ІН Юре”, 2006. – 544 с.
16. Трудове право України : слов.-довід. термінів і понять / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [уклад.: Якушев І. М., Старчук О. В. ; за заг. ред. І. М. Якушева]. - Луцьк : Захарчук В. М., 2013. - 279 с.

17. Трудове право України : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко [та ін.]. - 5-те вид., допов. - Харків : Право, 2014. - 757 с.

18. Трудове право України. Практикум : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [П. Д. Пилипенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - 2-ге вид., переробл. та допов. - Київ : Ін Юре, 2014. - 349 с.

Нормативний матеріал

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України. Науково - практичний коментар. – К.:Атіка, 2006.
3. Сличинський І.В. Зуб В.Г. Науково - практичний коментар до законодавства України про працю. – 2-ге вид., доповн та переробл. К.: А.С.К. – 2006.
4. Закон України “Про колективні договори і угоди” від 01.07.1993 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.
5. Закон України “Про зайнятість населення” від 05. 07.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 24. – Ст. 234.
6. Закон України “Про засади запобігання та протидії корупції” від 07. 04. 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
7. Закон України “Про соціальний діалог в Україні” від 23. 12. 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255.
8. Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 27. – Ст. 214
9. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” від 24 серпня 1994. – Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27. – Ст. 218
10. Закон України “Про оплату праці” від 24 березня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.
11. Закон України “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” від 3 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 24.– Ст. 227
12. Закон України “Про організації роботодавців, їх об’єднання, права і гарантії їх діяльності ” від 22 червня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України – 2013. – № 22. – Ст. 216.
13. Закон України “Про відпустки” від 15.1 1.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2.– Ст. 42.
14. Закон України “Про індексацію грошових доходів населення” від 3 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 42. – Ст. 551.

15. Закон України “Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати” від 19 жовтня 2000 р. – Відомості Верховної ради України. – 2000. – № 49. – Ст. 422.
16. Закон України “Про охорону праці” від 14 жовтня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.
17. Закон України “Про затвердження прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” від 20. 10. 2014. № 1706 – VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1. (ст. 1,4,7).
18. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46-47. – Ст.403. 63
19. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9 // Юридичний вісник України. – 1996. – № 48
20. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6.11.92 Про практику розгляду судами трудових спорів – Уряд, кур'єр, 21 січня 1993 року.
21. Постанова Пленуму верховного Суду України Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди від 31.03.1995р. – // Збірник постанов Пленуму Верховного суду України.
22. Про застосування контрактної форми трудового договору з керівником підприємства, що є у загальнодержавній власності . Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. – № 3. – Ст. 121.
23. Порядок оформлення іноземцям та особам без громадянства дозволу на працевлаштування в Україні. Завт. Постановою Каб. Міністрів України від 1 листопада 1999 р. № 2020 // Праця і зарплата. 1999. – №31. – листопад.
24. Постанова КМУ “Про затвердження порядку реєстрації, перереєстрації безробітніх та ведення обліку осіб, які шукають роботу” від 20. 03. 2013. № 198 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/198-2013-п>
25. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах , організаціях. Завт. Міністерством праці, Міністром, Мінфіном 28.06.93 р. // Уряд, кур'єр, 14.08.93 р.
26. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 р. № 245 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. – № 9.– Ст.184.
27. Список сезонних робіт і сезонних галузей затв. постановою Кабінету міністрів України від 28 березня 1997 р. № 278. // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 60– 61.– Ст. 281
28. Умови, тривалість, порядок надання та оплати творчих відпусток. – Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.01.1998р. // Праця і заплата. – 1998. – №4.

29. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 № 255 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>
30. Проект Трудового кодексу України : за станом на 13 грудня 2007р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – 22 с. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc
31. Положення “Про примирну комісію” від 18 листопада 2008 р. № 130. Наказ Національної служби посередництва і примирення – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua/?S=35&id=1708>
32. Положення “Про посередника” від 18 листопада 2008 р. № 133. Наказ Національної служби посередництва і примирення – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com>
33. Положення “Про трудовий арбітраж” від 18 листопада 2008 р. № 135. Наказ Національної служби посередництва і примирення. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua/?s=35&id=1707>
34. Положення “Про Національну службу посередництва і примирення”. Затвержене Указом Президента України від 17 листопада 1998 р. № 1258/98. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uapravo.net/data2008/base59/ukr59046.htm>
35. Положення про арбітра [Електронний ресурс] / Наказ Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 р. № 132. – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua/?s=35&id=171018>
36. <http://chtyvo.org.ua/> – Читиво. Електронна бібліотека

11. Система оцінювання та вимоги

Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни є допуском до складання екзамену.

Перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу керівника курсу за наявності поважних причин.

Поточний і модульний контроль (90 балів)		ІНДЗ	Залік
Поточна оцінка за модуль	МКР		
45 балів	27-45 балів	10 балів	100 балів